

værdier i hverdagen efterskolerne

Folketingets Uddannelsesudvalg
Christiansborg
1240 København K.

Dato
22. marts 2005

Anmodning om foretræde

Efterskoleforeningen anmoder hermed om foretræde for Folketingets Uddannelsesudvalg i forbindelse med udvalgets behandling af lov 105 "Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v."

Vi har i vort hørings svar givet udtryk for vore betænkeligheder ved lovforslaget og påpeget, at vore betænkeligheder primært går på lovforslagets bemærkninger, herunder også at det af bemærkningerne fremgår, at tilsvarende bestemmelser vil blive indføjet i efterskolelovgivningen ved først kommende lejlighed.

Eksistensen af og tilskuddene til frie skoler i Danmark indebærer en fornem tilidsklæring fra Folkestyret til at frie valg til alle beskytter mindretal og skaber en frugtbar mangfoldighed. Samfundet har krav på, at der leveres en undervisning af en kvalitet, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Tilsvarende forudsætter friheden, at forældre kan vælge skoler, hvor undervisningen indholdsmæssigt kan være forskellig fra, men kvalitetsmæssigt svarer til folkeskolens. Staten skal have de nødvendige muligheder for at gribe konkret ind, når friheden misbruges, eller tilsynet giver anledning til formodning om svigtende kvalitet i undervisningen, men ofte vil forældre under udøvelsen af det frie valg også fravælge sådanne skoler.

Lov 105 indeholder såvel en formel beskyttelse af de frie skolers frihed, som en reel indskrænkning heri. Skolerne får lov at give en undervisning, der stemmer med skolens egen overbevisning og tilrettelægge undervisningen i overensstemmelse hermed. Samtidig pålægges den enkelte skole dog et næsten umuligt valg mellem enten at bruge folkeskolens undervisningsplaner, trin og slutmål eller selv i alle fag og fagområder at give sig i kast med at formulere alternativer (til efterfølgende ministeriel godkendelse). Det er utvivlsomt sundt at skulle reflektere og beskrive sin undervisning, og også at forholde sig til, hvordan den afviger fra den offentlige skoles, men kravene kan også blive så omfattende, at skolen for at reservere tid til undervisning af eleverne tvinges ind i den offentlige skoles formelle rammer. Resultatet heraf bliver, at formelt åbne frihedsbestemmelser lukker sig om sig selv og fører til alvorlige begrænsninger i friheden. Efterskoleforeningen kan på den baggrund tilslutte sig de forslag, der har været om, at krav til selvformulerede mål begrænses til dansk, engelsk og matematik. Efterskoleforeningen skal i den forbindelse også henvise til, at eleverne i forbindelse med afgangsprøverne bliver testet i forhold til den offentlige skoles slutmål, uanset hvilke mål skolen i øvrigt har haft som retningsgivende for undervisningen.

Vore skoler har mange opgaver, men den vigtigste er fortsat at sikre en faglig høj standard i undervisningen, og at eleverne bliver i stand til at mestre deres medborgerrolle i samfundet. Det er at gøre de frie skoler en bjørnetjeneste ved i kontrol, offentlighed og gennemsigtighedens navn at pålægge dem stadig flere krav om dokumentation, skriftlighed og offentliggørelse på skolens hjemmeside.

Med venlig hilsen

Anna Kolind
Formand

Efterskoleforeningen

Efterskolernes Sekretariat
Vartov
Farvergade 27, H, 2.
1463 København K

Tlf. 33 12 86 80
Fax 33 93 80 94

info@efterskole.dk
www.efterskole.dk

Foreningens formand
Anna Kolind
Snevrevej 2
Horne
9850 Hirtshals
Tlf. 98 94 96 77
anna-kolind@tdcadsl.dk

Sekretariatsleder
Sophus Bang Nielsen